

Anna Szczepaniak

In scholam classicorum Universitatis Silesiae, quia viginti annos nata est, carmen semisollemne

---

Scripta Classica 10, 9-11

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Anna Szczepaniak

Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wydział Filologiczny

In scholam classicorum Universitatis Silesiae,
quia viginti annos nata est,
carmen semisollemne

scripsit, Polonice vertit
et Prid. Id. Dec. anno MMXII recitavit
Anna Szczepaniak

metra:

A' 3cr || x 6

B' hex da || x 24

Γ' 4tr_λ || x 4

- A' ἦδε νῦν πεντετηρὶς νέα,
ἦδ' ἑορτὴ τετάρτη θάλεια
γραμματοδιδασκαλείου φίλου,
ὅτε τὰ νῦν εἴκοσ' ἐτέων ἐὸν
5 ἄξιόν γ' ἔστ' ἀοιδῆς καλῆς,
τριπύχου, τριστρόφου, τριχρόου.
- B' εἴκοσι τῶν δι' ἐτέων ἠλλάχθη πολλὰ παρ' ἡμῖν.
ἔνθεος ἄν φαίη τις ἀναΐσσειν γε μαθηταῖς
ἰδρωτός τε φραδῆς τε τριπλᾶς νῦν ἐνθάδε πηγᾶς.
10 ἄλλοι δ' ἡμείων φαίησαν ἄν, οἱ φιλόμυθοι,
πρός τι τρισώματον ἔνθα τέρας πρὸς τε τρικέφαλον,

- ὡς πρὸς Γηρυονῆα, μαθητὰς ἱφι μάχεσθαι.
 εἶέν τ' ἄν τινες ἄλλοι ἀνειπόντες μέγα πᾶσιν
 ἡμείων ἄρχοντα τριήρεα τῆδε κυβερνᾶν
 15 ἢ ὡς τριζυγέας Χάριτας τρία γ' ἄρματα ἑλαύνειν.
 παντοίων δ' ἀγαθῶν τὰ τρία βρῦει ἄρματα ταῦτα.
 εἰν ἐνὶ μὲν παλαιῶν Ἑλλήνων γράμματα καλά.
 τῆδέ τε πάντ' ἔμμετρα λέγειν δεῖ τοῖσι μαθηταῖς'
 εἰ δὲ μὴ οἰοί τ' εἰσί, προθύμως ἀκροάονται
 20 τῆς τραγικῆς τίσεως ἢ οἰμώζουσι γόοισιν'
 „φεῦ, ὄτοτοῖ, ὄτοτοῖ, αἰαῖ, ἰὼ, ὦμοι μοι.”
 δεῦτερον ἄρμα λόγων τῶν Ῥωμαϊκῶν πάνυ πλήρες.
 Καίσαρος ἔνθα λέγειν γλώσσης πέρι καὶ Κικέρωνος
 δεῖ μόνον εὐφώνοις ἔπεσιν καὶ ὁμοιοτελεύτοις'
 25 εἰ δὲ τὸ μὴ δυνατὸν, σάτιραν τοῦδ' ἀντὶ μαθηταὶ
 δηλοῦν πειρῶνται πῆ Ῥωμαϊκῆ πᾶσ' ἐστί.
 εἰν δὲ τρίτῳ βίβλοι Βυζαντιακοὶ καὶ πάντες
 ἥρωες κλειτοὶ μύθων πολέμων τε φέρονται.
 πολλάκις εἰώθασι διδάσκαλον ἔνθα μαθηταὶ
 30 δερχόμενοι θορυβεῖν „πρὸ θυρῶν ἐστ' Ἀννίβας, ὦμοι.”

Γ' τηλικούτο καὶ τοῖούτο τὸ τριφίλητόν ἐστ' ἅπαν
 νῦν διδασκαλεῖον ἀμὸν ὃ τρισὶν γεγραμμένῳ
 εὐκρότοις μέτροις μελίσκῳ μάλ' ἔθελον τιμαλφέειν.
 χάριε γυμνάσιε προσηνές, χάρισιν εἰ θάλλοις ἀεὶ.

A' Oto teraz nowe pięćdziesiąt lat,
 oto czwarte już radosne święto
 miłej szkoły, która teraz, kończąc
 lat dwadzieścia, godna jest w istocie
 5 pieśni pięknej, z trzech złożonej części,
o trzech strofach i trzech różnych barwach.

B' Wiele przez lat tych dwadzieścia w gronie się naszym zmieniło.
 Ktoś bóstwem zgoła natchniony powiedziałby, że tu źródło
 potrójne wiedzy i znoju studentom teraz wytryska.
 10 Inni z nas, ci, którzy mity kochają, rzekliby raczej,
 że tutaj z jakimś trójgłowym i o trzech ciałach potworem,
 jakby z Gerionem, studenci dzielnie wciąż stają do boju.
 Znalezliby się i inni oznajmiający donośnie
 wszystkim, że tutaj kierownik nasz trójrzędowcem steruje
 15 lub że trzy wozy popędza jak trzy sprężnięte Charyty.
 A wszystkie owe trzy wozy wszelkiego dobra są pełne.

- Na jednym pisma przepiękne jadą pradawnych Hellenów.
Tutaj studenci powinni o wszystkim mówić metrycznie,
jeżeli zaś nie są w stanie, chętnie o zemście tragicznej
20 słuchają lub lamentami skarżą się bardzo donośnie:
„Ajaj, ojoj, ojoj, ach, ach, oj, biada mi, biada!”
Drugi wóz pełen po brzegi rzymskich pism. Tutaj należy
o Cyclerona, Cezara języku mówić wyłącznie
pięknie brzmiącymi słowami i tymi, co się rymują.
25 Jeżeli zaś to zbyt trudne, w zamian próbują studenci
dowieść, dlaczego satyra za rzymską cała uchodzi.
Na trzecim wozie z kolei wjeżdżają dzieła z Bizancjum
i wszyscy w mitach sławieni i w wojnach dzielni herosi.
Tu zwykli często studenci, nauczyciela spostrzegłszy,
30 wołać rozgłośnie: „Och, biada! U wrót już stoi Hannibal!”

Γ'
Tyloletnia, taka właśnie, cała teraz ukochana
jest trzykrotnie szkoła nasza, którą bardzo chciałam uczcić
pioseneczką napisaną w trzech uroczo brzmiących metrach.
Pozdrowiona bądź przemiła szkoło! Wdziękiem zawsze kwitnij!w